

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Baconi Baronis de Verulamio, Vice-Comitis S.
Albani, Summi Angliæ Cancellarii, Opera omnia, Quæ
extant: Philosophica, Moralia, Politica, Historica ...**

Bacon, Francis

Francofvrti ad Moenvm, 1665

Operatio Super Intenerationem ejus quod arefieri cœpit, sive Malacissatio
Corporis. IX.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10497643-5

O P E R A T I O

Super Actum ultimum Assimilationis.

VIII.
CONNEXIO.

DE Actu Ultimo Assimilationis, (quem Operationes tres proxime præcedentes intuentur) brevis, & simplex erit præceptio, Resque magis Explicatione indiget, quam præceptione aliqua varia.

COMMENTATIO.

1. Certum est Corpora omnia Assimilandi, quæ in Contiguo sunt, Desiderio nonnullo indui: Id faciunt generose, & alacriter Tenuia, & Pneumatica; veluti Flamma, Spiritus, Aer: At contra, quæ Molem habent Crassam & Tangibilem, debilius ter admodum; eo quod Desiderium illud Assimilandi, à fortiori Desiderio Quæritis, & se non Movendi, ligetur.

2. Certum est itidem, Desiderium illud Assimilandi, in Mole corporea, ligatum ut diximus, & inutile redditum, à Calore aut Spiritu in Proximo, liberari nonnihil, & excitari, ut tam demum actuetur, Quæ unica est Causa, cum Inanimata non assimilent Animata assimilent.

3. Certum & hoc quoque est; quo durior sit Corporis Consistentia, eo illud indigere Majore Calore ad Stimulum Assimilationis; Quod in Senibus, male omnino cedit; quia Partes sunt obstinatior, Calor imbecillior. Itaque aut Obstinatio Partium mollienda; aut Calor intendendus, Atque de Malacificatione Membrorum postea dicemus, cum jam ante etiam plura, quæ ad Duritiem hujusmodi prohibendam, & præveniendam pertinent, proposuerimus. De Calore autem intendendo, jam simpliciter Præcepto utemur, si prius etiam alterum Axioma assumpserimus.

4. Actus Assimilationis (qui à Calore, ut diximus, circumfuso excitatur,) est Motus admodum Accuratus, & Subtilis, & in Minimis. Omnes autem hujusmodi Motus, tum demum sunt in Vigore, cum omnis Localis Motus cessat, qui cum obturbet. Etenim Motus Separationis in Homogenea, qui in Lacte est, ut Flos supernatet, Serum subsidat, nunquam fiet, si Lac leniter agitur: Neque Putrefactio ulla in Aqua, aut Mistis procedet, si illa continuo localiter moveantur. Ex his itaque, quæ assumpta sunt, hoc jam ad Inquisitionem præsentem concludemus.

5. Actus ipse Assimilationis perficitur præcipue in Somno & Quæte, præsertim versus Auroram, facta jam Distributione: Non habemus igitur aliquid, quod ad præcipiendum occurrit, nisi ut Homines dormiant in Calido, Atque insuper, ut versus Auroram sumatur aliqua Inunctio, vel Indusium intinctum, excitans moderate Calorem, atque post illud sumptum redintegretur Somnus. Atque de Actu ultimo Assimilationis, hæc inquisita sunt.

O P E R A T I O

Super Intenerationem ejus quod arefieri cœpit, sive Malaciffatio Corporis.

IX.
CONNEXIO.

DE Inteneratione per Interius, quæ per multas Ambages & Circuitus fit, tam Alimentationis,

quam Detentionis Spiritus, (ideoque sensim perficitur) superius inquisitum est; De ea autem, quæ fit per Exterius, & quasi subito, sive de Corpore Malaciffando, jam videndum est.

HISTORIA.

1. IN Fabula de Restitutione Pelæ in Juventutem, Medea cum id se moliri fingeret, eam proposuit Rationem Rei conficienda, ut Corpus Senis in Frustra concideretur; deinde in Lebece cum Medicamentis quibusdam decoqueretur. Coctio fortasse aliqua ad hoc requiretur; Concisione in Frustra scilicet non est Opus.

2. Attamen etiam Concisio in Frustra adhibenda aliquatenus videtur, non Ferro, sed Judici; Cum enim Viscerum, & Partium sit Consistentia multum diversa, necesse est ut Inteneratio ipsorum, non isdem Modis absolvatur; sed ut instituantur Cura singulorum; præter ea quæ pertinent ad Intenerationem totius Massæ Corporis; de qua tamen primum.

3. Huic Operationi; per Balnea, Unctiones, & similia (si modo sit ejus Rei aliqua Potestas) satisfieri verisimile est; Circa quæ observanda sunt ea, quæ sequuntur.

4. Non nimis indulgendum est spei, quod hæc Res confici possit, propter ea quæ fieri cernimus in Imbibitionibus & Macerationibus Inanimatorum, per quas illa intenerantur; Cujus aliqua Exempla superius adduximus; Facilius enim est Operatio hujusmodi super Inanimata, quia attrahunt, & sugunt Liquores; At in Corpore Animalis difficilius, quia Motus in eis fertur potius ad Circumferentiam.

5. Ideo Balnea, quæ in usu sunt, emollientia, parum profunt, sed obsunt potius; quia extrahunt magis, quam imprimunt; & solvunt Compagem Corporis, potius quam consolidant.

6. Balnea, & Unctiones, quæ Operationi præfenti (Corporis scilicet bene & solide malaciffandi) inservire possint, tres debent habere Proprietates.

7. Prima & præcipua est, ut constent ex iis, quæ tota Substantia familia sunt Corpori & Carni Humanis, quæque sint tanquam Alma, & Nutricantia per exteriora.

8. Secunda est, ut habeant admista ea, quæ subtilitate nonnulla imprimant, ut Vim nutritivam eorum, quibus admiscuntur, insinuent, & insciant.

9. Tertia, ut recipiant nonnullam Mixturem, (licet reliquis longe minorem) eorum, quæ sunt Astringentia; Non Austera, aut Acerba, sed Unctuosa, & Confortantia: Vt dum reliqua duo operentur, interim prohibeatur (quantum fieri potest) Exhalatio à Corpore, quæ Virtutem Malaciffantium perdat; sed potius ut per Astrictionem Cutis, & Clausuram meatuum, Motus ad Intra promoveatur, & juvetur.

10. Consubstantiale maxime Corpori Humano, est Sanguis tepidus, vel ex Homine, vel ex aliis Animalibus: At Ficini illud Commentum, ad Instaurationem Virium in Senibus, de Exuptione Sanguinis Humani, ex Brachio Adolescentis sani, leve admodum est: Etenim, quod per Interius nutrit, nullo modo debet esse Equale, aut plane Homogeneum Corpori, quod nutritur; sed aliquatenus Inferius, & Subordinatum, ut subigi possit; At in exteriori Applicatione,

plicatis, quanto Substantia est similior, tanto Consensus melior.

11. *Ab Antiquo receptum est, Balneum ex Sanguine Infantium sanare Leporam, & Carnes jam corruptas restituere, Adeo ne hoc ipsum fuerit Regibus quibusdam Invidia apud Plebem.*

12. *Proditum est Heraclitum Hydrope laborantem, se in Ventre calido Bovis, nuper occisi, immeruisse.*

13. *In usu est Sanguis repidus Catulorum Felis, ad Erysipelata, & instaurandas Carnes & Cutem.*

14. *Brachium, aut Membrum aliquod abscissum, aut ex quo Sanguis alias nimium profluit, utiliter inferitur in ventrem alicujus Animalis nuper dissectum; nam potenter operatur ad sistendum Sanguinem; Sanguine Membri abscissi, Sanguinem recentem Animalis, per Consensum sorbente, & ad se vehementer trahente; Unde & ipse sistitur, & refluit.*

15. *Multum in usu est, in Morbis extremis, & quasi desperatis, ut Columbae scissae, alia post aliam mutata, ad Plantas Pedum aegroti apponantur; unde sequitur interdum Auxilium mirabile; Id vulgo imputatur, quasi Maligna Morbi traherent; Sed utcumque, Caput peit ista Medicatio, & Spiritus Animalis confortat.*

16. *Perum Balnea ista, & Unctiones sanguinolenta, nobis videntur sordida, & odiosa; videndum de aliis, quae minus fortasse habent Falditii, neque tamen minus Juvamenti.*

17. *Post Sanguinem igitur recentem, similia Substantiae Corporis Humani, sunt Alimentosa; Carnes pinguioribus, Bovinae, Suillae, Cervinae, & Ostrae inter Pisces; Lac, Butyrum; Vitella Ovorum; Pollen Tritici; Vinum Dulce, aut Saccharatum aut Mullum.*

18. *Quae admisceri debent ad Impressionem, sunt, loco omnium, Sales, praesertim Nigri; Etiam Vinum (cum Spiritu turgeat) imprimi, & utile est Vehiculum.*

19. *Astringentia ejus generis quae descripsimus, Unctuosa scilicet, & Confortantia sunt, Crocus, Mastiche, & Myrrha, & Bacca Myrti.*

20. *Ex his, pro nostro Indicio, optime fiet Balneum, quale desideramus. Medici & Posteri Meliora reperient.*

21. *Longe autem potentior fiet operatio, si Balneum quale proposuimus, (quod Caput Rei esse arbitratur) comitetur quadruplex Operationis Series, sive Ordo.*

22. *Primo, ut Balneum precedat Fricatio Corporis, & Inunctio ex Oleo, cum aliquo Spissamento; ut Virtus, & Calor humectans Balnei potius subintret Corpus, quam Aquea pars Liqueoris. Deinde sequatur Balneum ipsum, ad horas forte duas. A Balneo autem Emplastrum Corpus ex Mastiche, Myrrha, Tragacantho, Diapalma, Croco, ut cohibeatur (quantum fieri potest) Perspiratio, donec Malacum paulatim vertatur in Solidum; idque per viginti quatuor Horas, vel amplius. Postremo, amota Emplastratione, fiat Unctio cum Oleo, addito Sale, & Croco; Et renovetur Balneum post Quadrimum, cum Emplastratione, & Unctione (ut prius) & continuetur hujusmodi malaciffatio per mensem unum.*

23. *Etiā durante tempore malaciffationis, utile judicamus, & proprium, & secundum Intentionem nostram, ut Corpus bene nutriatur, & ab Aëre frigido abstinatur, & nil nisi Calidum bibatur.*

24. *Hoc vero, (ut Initio in Genere monuimus) est ex iis, quae nobis Experimento probata non sunt, sed descripta tantummodo ex Collimatione ad Finem. Etenim meta posita, alius Lampada tradimus.*

25. *Neque negligenda sunt Fomenta ex Corporibus Vivis. Ficinus ait (neque id per locum) Davidem contubernio Puellae, alias salubriter, sed nimis sero usum fuisse; debuerat autem addere quod Puellam illam, more Virginitatis Perlicae, oportuisset ungi Myrrha, & similibus, non ad Delicias, sed ad augendam Virtutem Fomenti, ex Corpore vivo.*

26. *Barbarossa Aetate extrema, ex Consilio Medici Judaei, Puerulos continuo Stomacho, & Illis applicabat ad Fomenta: Etiam Senes nonnulli, Caniculas (Animalia scilicet inter calidissima) Stomacho noctu applicare consueverunt.*

27. *De Hominibus quibusdam Nasonibus, (qui Irrisionis pertasi, Nasorum Tuberes, & quasi Sorculos amputarunt, atque in Brachiorum Ulnas, Incisione nonnulla adaperas, ad tempus insuerunt, atque inde Nasos magis decentes efformarunt) increbuit Relatio quasi certa, idque in multis Nominibus: Ea si vera sit, Consensum Carnis ad Carnem, praesertim Vivarum, plane testatur.*

28. *De Incarnatione particulari Viscerum Principalium, Stomachi, Pulmonum, Jecoris, Cordis, Cerebri, Spinalis medullae, Renum, Fellis, Illiorum, Venarum, Arteriarum, Nervorum, Cartilagineum, Ossium, nimis longa foret Inquisitio, & Praecipuo; cum jam non Praxim instruamus, sed Indicationes ad Praxim.*

OPERATIO

Super Expurgationem Succis veteris, & Restitutionem Succis novi, sive renovationem per Vices.

X. HISTORIA.

Licet, quae hic ponemus, superius fere praecipua sint, tamen quia ista Operatio est ex Principalibus, retractabimus ea paulo fusius.

1. *Certum est, Boves Aratores, atque Laboribus exhaustos, in Pascua nova, & laxa admissos, Carnes recipere teneras, & juveniles: Idque Esu, & Palato comprobari; ut manifestum sit Carnium Intenerationem non esse difficilem: verum & Carnis Intenerationem sapius repetitam, etiam ad Olfactum, & membranas, & similia, pervenire posse, verisimile est.*

2. *Certum est, Diatas, quae in usu sunt, ex Guajaco praecipue, atque ex Sassa-perilla, & China, & Sassafras, praesertim longius continuatas, & secundum Regulas rigidiores, univolum Corporis Succum, primo attenuare, deinde consumere, atque sorbere; Quod manifestissimum est, quia morbum Gallicum usque ad Gummositates provelutum, quique intimos Corporis Succos occupaverit, & depraverit, ex illis Diatis posse curari probatum est: Atque insuper quia aequum manifestum est, per*